

Gorici je sklenilo, da se ne meša v vprašanje gledé verske šole, češ, da nima uzroka za to. To je v resnici pametno! — Zgodovinski spomenik v Trstu se jako hvali ter je neki prav lepo delo. — Delalsko podporno društvo v Trstu ima 1164 udov in 19.240 gold. premoženja. Odbor je v rokah slov. mož. — V ogerskem drž. zboru je sedaj pri kraji besedičenje in rovanje o novi vojaški postavi. No Tisza si lahko sedaj oddahne. Mož je veliko trpel, najbolj za to, ker je bil mehkejši, skorej kakor vosek proti svojim rojakom, pristnim Madjarom. — Nekaj madjarskih mož je bilo une dni pri starem Kossuthu v Turinu. Starec je bolen in „čuti, da ga vabi v grob“ ter noče domov, menda zato ne, ker mu nihče ne ponudi — madjarske krone. — V Krakovem so odprli velikansko poslopje c. kr. pošte. Dobro je, če človek ne pozna zavisti.

Vunanje države. Sv. Očeta v Rimu prosite dve državi v Ameriki, Bolivia in Uruquay razsodbe, ker jima hodi navskriž pri mejah. To je pač bolje, kakor pa vojska! — V Italiji niso zadovoljni o tem, kar jim ponuja Crispi in njegovi tovariši, češ, da je največkrat le „kamen mesto kruha.“ Izlasti to jim ni več po volji, da minister zmerom „ščiplje“ kat. cerkev a drugje ne kaže mož nikjer, kaj kje premore. Tak je liberalizem, kjer koli se prikaže, njegovo delovanje ne seže dalje, kakor okoli cerkve. — Ministerstvo Tirard dela na to, da spravi generala Boulangerja pod ključ; sedaj ima že pravico, da ga dene na tožnjo klop, ali ne upa si še tega. Kaj pač, ko bi ga pri sodnji ne obsodili? Tedaj bi prišel pa general še le prav na vrh in ta misel dela strah pri gospódi, ki ima krmilo francoske republike v rokah. General pa jih v tem še kliče „na korajžo“, češ, da se nič ne boji sodnje. — V Anglijo pride te spomladi nemški cesar Viljem II, da obišče še svojo babico, kraljico Viktorijo. Pot je cesarju že pripravljaj Bismarckov starši sin, grof Herbert in pravi se, da je upanja za to, da pristopi Anglija k „zvezi mirú.“ — Ako umrje Hollandski kralj, ki že leži nekaj časa brez zavesti, bode zopet prepira dovolj in sicer za voljo vojvodine Luxenburške. Po volji bode to pač nemškemu kancelarju, knezu Bismarcku, saj že mož težko čaka, da pade le-to „zrelo jabelko“ na tla Nemčije. — Iz Nemčije mora vsak, kdor ni pristen Nемеc in godi se izlasti Poljakom na Poznanjskem hudó ter jih gosposka le riva s posestev, da jih potem dobé Němci vroke. Vsled tega pa pomanjkuje ondi že delalcev in so ljudje lani, posebno v jesen že prav čutili to pomanjkanje. — Kdor hoče, lahko se sedaj prepričuje, da ruski car v resnici ne misli na vojsko, najmanj za voljo Bolgarije. — Železnico dela Rusija od Moskve skozi nižje dele Sibirije naprej do reke Amur, ki se izliva v

Tiho morje. Ta železnica pelje tedaj skozi Rusijo, kar je je v Evropi, skozi Azijo tje do morja. Take pač ne premore nobena druga država več. — Bolgarski knez, princ Koburg, se je zopet sprijaznil s svojim ministrom Stambulovom ali to mu malo pomaga, ako se drži Stambulov tudi poslej samo svoje volje. — Prejšnji srbski kralj, Milan Obrenović, se je podal preko Bolgarije v Carjigrad in ga je ondi turški sultan vzprejel v gostje. Od ondot pojde pa Milan v Jeruzalem. Za kraljico Natalijo pa pride menda vendar le čas, da se vrne v Srbijo, vsaj nekaj časa sem se sliši, da ji nova vlada, izlasti Tavšanović, ni več v tem na poti. V Belemgradu je dobilo avstrijsko poslaništvo novo kat. kapelo. — Nekaterim ljudem se dozdeva, da je Črnogorski knez preveč prijazno odgovoril Srbom, ko so mu naznanili slovo kralja Milana. No ali bi pa jim naj bil dal breo? — Na morji ob vzhodni Afriki pri Samojskih otokih je bila v dneh 16.—19. marcija strašna burja in je troje nemških in troje anglijskih velicij ladij pogreznila v morje. Veliko vojakov je vtonilo in škode ima samo Nemčija blizu 4 milj. mark. Na morji je nevarno življenje.

Za poduk in kratek čas.

Škofija in nadduhovniija Ptujška.

(Dalje.)

Domovina tega slavnega vladike je bila najbrž Grecija, kajti sv. Híjeronim poroča o njem, da je umel bolje grški, nego latinski jezik. Vendar pa ni nemogoče, da je bil rodom Ptujčan ter je dobival skrbnejšo odgojo v grščini, kakor v latinščini, čemur bi se po takratnih razmerah in običajih ne bilo čuditi. Odrasel si je izvolil stan govorniški, ki ga je nekako silil, da se je bavil in pečal z grškim slovstvom. Vendar preden se je vzobrazil za spretnega in zvedenega govornika ali zagovornika, bil je po božji previdnosti odločen za višjo službo cerkveno. Iz Grecije, — Raisp v svoji zgodovini Ptujškega mesta celo pravi: iz Aten, — bil je poklican v panonsko mesto Ptuj, da zasede tam škoflji tron. Umeščen je bil brezdvomno od Sremskega nadškofa, kajti Oglej je cerkvena metropola za Norik in sosednje dele Panonije postal še le po l. 442. ko je Srem bil od Hunov razdjan in je tamonja škofija prenehala.

V Ptujji je sv. Viktorin delal z apostolsko gorečnostjo. Nevtrudno si je prizadeval, da bi svoje ovčice v pravi veri dobro podučil in jih zmot obvaroval, krivoverce pa za resnico pridobil. Kamor ni segati mogla njegova živa beseda, segala je pisana ter užigala srca krščanska in navduševala za pravo prosveto. V

kratkem je njegova učenost zaslovela daleč po svetu. Modri so njegova pisma željno čitali in krivoverniki, spoznavši po njegovih jasnih naukah svoje zmote, so se spokorno k pravi veri vrnili, ali vsaj osramoteni omolknili. Po poročilu sv. Hijeronima je spisal v latinščini komentarje za prve tri knjige Mojzesove, za preroke Izaijo, Ecehijela in Habakuka, za Eklezijastesa, za Visoko pesem in za skrivno razodetje sv. Janeza apostola, sestavil razpravo zoper vse krivoverne onodobne in poleg tega napisal še mnogo drugega. V vseh svojih spisih bil je po spričevanju istega Hijeronima sicer bogatih in vzvišenih misli, pa manjkal mu je dar zgovornosti, vsled česar ni svojim mislim našel primernih pojmov in izrazov, čemur pa se ni čuditi, ker je v grščini bil bolje izurjen, nego v latinščini.

Umril je kot krščanski mučenik za cesarja Dioklecijana dne 2. novembra l. 303. najbrž v Ptujih, kjer ima v mestni cerkvi tudi altar. *)

Iz ove dobe ohranil se je znamenit krščanski spomenik, kakoršnjih se je v naših krajih do zdaj le zelo malo našlo.

Ko so namreč l. 1858. začeli delati železno cesto, ki vodi s Pragerskega na Ogersko, izkopali so delavci zunaj Ptujah pri Rogozničkem kovaču nekaj bronastih stvari. Večja dva ko sčeka predstavljata ime Jezusovo starejše oblike, namreč s tako imenovanim Andrejevim križem umetno v podobi kolesa s šestimi špicami. Eden meri v premeru 8 centimetrov ter ima na platišču okrog napis:

INTIMIVS (et) MAXIMILIANVS (fra) TRES CRISPINO POSVERVNT.

Pri drugem, ki ima v premeru le 6 centimetrov pa je na okrog čitati:

„VOTVM PVRRINNO POSVIT“.

Na desno in levo od horizontalnega premera kolesastega opisa ste pri prvem, večjem kolesu dve stegnjeni roki, držeči lilije in oljkine vejice. Pri drugem tega ni, pač pa ima lilijino in oljkino vejico zgoraj, kakor iz kroglice rastočo. Pod manjšim je napravljen jeziček ali čepek, s svincem prevlečen, ki kaže, da je monogram bil udelan v kamen. Najbrž je bil enak čepek tudi pri večjem kolesu, pa je bil odkrit in pri tej priložnosti tudi opis poškodovan.

(Dalje prih.)

Smešnica 14. Pri kmetu Sirku so imeli koline in delali so ravno klobase. V tem se pri tepe berač v hišo ter se dela, kakor da je mutec. Sirku se to ne zdi prav verjetno, zato reče proti svoji ženi: „Kaj rečeš, mati, ali mu naj dam klobaso?“ Žena ga je prec umela ter reče:

*) Življenje in delovanje sv. Viktorina je na podlagi najstarejših virov in po najnovejših pripomočkih obširno in temeljito opisal veleučeni g. dr. Mihael Napotnik, c. kr. dvorni kaplan na Dunaji l. 1888.

„Menim, da ne, kajti brž ko ne bi je siromak ne vzel“. — „O, le dajte mi jo!“ izbruhne mutcu iz ust.

Razne stvari.

(Darilo) Okr. zastop v Ormoži je daroval za dijaško kuhinjo v Mariboru 25 gld. in kakor slišimo, prejela je od njega enako svoto tudi dij. kuhinja v Ptujih.

(C. kr. kmetijska družba.) V Mariboru obstoji podružnica štaj. c. kr. kmetijske družbe. Njej na čelu je g. H. Kalman, ravnatelj vinorejske šole pri Mariboru. V nedeljo, dne 24. marcija je imela ta podružnica svoj občni zbor pri sv. Marjeti na Pesnici. Pri tem zboru pa je bila beseda vseskozi nemška in za to — med samo slovenskim ljudstvom — prazna slama. Kranjec Kalman ne dela časti svoji domovini.

(Okr. zastop v Celji.) V petek, dne 29. marcija so volili kmetje može v okr. zastop v Celji. Volilo je 25 volilcev, nemškutarja med njimi ni bilo. Slava!

(Častna izvolitev.) V občini Podova na Dravskem polju so si možeje v obč. zastopu na novo izvolili g. Ant. Mlakarja, posestnika v Brezulah. Ta volitev je čast za župana in njegove vrle volilce.

(Imenovanje.) Č. g. Jož. Zidanšek, kn. šk. dvorni kapelan, je postal prov. profesor na kn. šk. bogoslovji in ob enem podvodja v dij. semenišči v Mariboru.

(Posojilnica.) Ljutomerska posojilnica imela boe občni zbor v nedeljo, dne 7. aprila t. l. v šolskem poslopiju v Ljutomeru in se prične ob 8. uri predpoldnem. V posvetovanju in sklepanju pridejo: 1. Račun za l. 1888 z določilom o letnem pridobičku in odvezi načelstva zastran tega računa; 2. izločitev društvenih udov, ki društvenih pravil ne izpolnjujejo; 3. nadomestenje 5 udov nadzornega svetovalstva; 4. volitev 3 udov v cenilno komisijo.

(Slov. šola.) Kakor se poroča v „D.W.“, občina v Sromljah ni prosila za slov. šolo. V rečeh, ki gredo na nemškutarijo, podučuje se „D. W.“ po raznih ljudeh, kaj bi tedaj ne bilo mogoče, da ji je v tem postregel kak „mož“ iz slov. Sromelj?

(Na vojsko! na vojsko!) Zoper koga? Zoper požrešne gosence, ki imajo po sadunosnih drevesih svojo zalego v suhih listih, kateri po vejah bingljajo. To se zgodi, če se suho listje ob tistem vremenu z gorečimi bakljami požgá, ali pa sicer s škarjami poreže.

(Obsodba.) Pri c. kr. okr. sodnji v Celji so obsodili Ferd. Staudingerja, šolskega slugo na c. kr. gimnaziji v Mariboru, na 7 mesecev težke ječe. Obravnava se je vršila pri zaprtih durih.